

El dret a ser educat en la generositat

A vegades un munt de coses interessants, de manera sorprenent, s'obliden de manera generalitzada, sense que ningú sàpiga dir ben bé per què...

Amb la celebració anual, el 20 de novembre, del Dia Universal dels Drets de l'Infant, floreixen iniciatives encaminades a recordar els articles de la Convenció que va ser aprovada el 20 de novembre de 1989 per les Nacions Unides. Aquesta Convenció millorava i completava, transformant en articles, el que solament eren "principis" a l'anterior text mundial de referència, la Declaració dels Drets de l'Infant de 1959.

Però tot i la millora, en la bugada vam perdre un llençol. Molts anys abans, el 1923, l'organització Save the Children, de la ma de la seva fundadora, Eglantyne Jebb, havia redactat la "Declaració de Ginebra": la primera Carta dels Drets de l'Infant, un document inspirat de poques, però clares i rotundes afirmacions sobre el deure que tenen les dones i homes del món de protegir els infants, proporcionant-los alimentació, guariment de malalties, atenció, seguretat...

Els enunciats d'Eglantyne Jebb van ser posteriorment desglossats i enriquits amb els textos del 1959 i del 1989. Tots menys un, que va quedar incomprendiblement oblidat. Senzillament deia: *L'infant ha de ser educat en el sentiment que ha de posar les seves millors qualitats al servei dels seus germans*. Una idea potent i lluminosa va quedar incomprendiblement sepultada. I, tanmateix, expressa el concepte més noble de participació: els nens i les nenes tenen dret a contribuir a millorar la societat, a fer d'aquest món un lloc més fraternal i més habitable.

Probablement encara no hem superat -tot i que ho intentem!- la mirada proteccionista vers l'infant, una mirada absolutament necessària, imprescindible... però alhora insuficient. Els nens i nenes no són el futur de la societat, ja són societat. No són futurs ciutadans, ja són ciutadans. Cal protegir-los, perquè són vulnerables i depenents, però també cal acostumar-los a la generositat. Això és més que mai necessari en una societat on els nivells de benestar, malgrat les bosses de pobresa, són comparativament elevats.

Fa pocs dies la premsa se'n feia ressó de l'informe *Un panorama del benestar infantil als països rics*, del Centre d'Investigacions Innocenti, de Unicef. Segons aquest informe, Espanya ocupa el cinquè lloc en l'índex de benestar infantil. Els infants espanyols estan satisfets amb la seva vida, i tenen molt bona imatge de sí mateixos. Són els que se senten més feliços després dels holandesos... No és raonable intentar que aquesta felicitat incorpori més altruisme i generositat, si no volem reduir-la a un egocentrisme de panxacontenta?

Fomentar la generositat implica que, en algun moment de la infància o l'adolescència cal aixecar els ulls del melic i mirar qui pateix, qui està lluny del benestar, qui està sol, qui està amenaçat... o bé mirar senzillament el que hi ha a l'entorn i fer quelcom per millorar-lo: Un grup de nois i noies que representa una obra de teatre en un hospital; una acció de neteja d'una font bruta durant una excursió; una tarda explicant contes als nens i nenes més petits de l'escola... Hi ha una infinitat d'accions possibles que fan que els nois i noies s'obrin a l'alteritat i siguin més bons ciutadans.

Educar en la generositat és necessari també per als infants que viuen en situacions de precarietat, els quals tendim a convertir en subsidiats permanents, en usuaris de l'ajuda dels altres, en comptes de considerar-los capaços de donar i aportar, de fer,

també, "coses per als altres". Una noia d'un barri molt pobre de Bariloche ho expressava amb lucidesa: *Ningú no és mai tan pobre que no pugui oferir res als altres.*

Rescatar de l'oblit el dret que tenen els nens i nenes a a ser educats en la generositat és, sobretot, reconèixer la seva dignitat com a ciutadans.